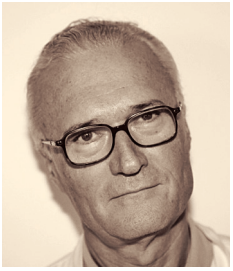
In memoriam | Obituaries

Prof. dr. sc. Petar Orlić, dr. med.
[Punat, 14. 12. 1940. – Rijeka, 5. 4. 2024.]

Prof. dr. sc. Petar Orlić preminuo je dana 5. travnja 2024. u Rijeci u svome domu. Od dragoga nam profesora oprostili smo se na gradskom groblju Kozala 10. travnja 2024. Pokopan je nedaleko svoga učitelja i čovjeka koji je snažno utjecao na njegov profesionalni život, prof. dr. sc. Vinka Frančiškovića, dr. med.

Prof. Orlić bio je doajen transplantacijske medicine u Rijeci i Hrvatskoj. Rođen je 15. prosinca 1940. u Puntu na otoku Krku u težačkoj obitelji (otac Petar i majka Katica, rođena Orlić). Osnovnu i srednju školu završio je na Krku. Godine 1959. upisao je studij medicine na Medicinskom fakultetu u Rijeci gdje je bio demonstrator iz fizike i fiziologije, a također je 1963. godine sudjelovao na studentskom kongresu u Skopju s radom o spontanom pneumotoraksu. Diplomirao je 1965. godine. Svoju liječničku karijeru započeo je 1967. godine kao liječnik sekundarac na Kirurškoj klinici tadašnje Kliničke bolnice *Dr. Zdravko Kučić* na Sušaku koju je vodio prof. dr. sc. Vinko Frančišković, dr. med. Kasnije je dobio specijalizaciju iz opće kirurgije koju je završio 1974. godine. Nakon toga nastavlja raditi na Urološkome odjelu Klinike za kirurgiju kao i u Centru za dijalizu. Početkom 1997. godine položio je ispit iz urologije na Klinici za urologiju KBC-a Zagreb. Doktorsku disertaciju je obranio 1984. iz područja transplantacijske medicine pod naslovom *Imunološko praćenje bolesnika s transplantiranim bubregom: pretransplantacijski status, procjena intenziteta imunosupresije i predviđanje krize odbacivanja*. Iste godine izabran je za asistenta na Katedri za kirurgiju Medicinskog fakulteta u Rijeci te je postupno napredovao do redovitog profesora u trajnom zvanju 2003. godine. Koncem studenoga 2005. godine prešao je na Urološku kliniku KBC-a Osijek gdje je radio do 30. lipnja 2013. Svoje umirovljeničke dane uglavnom je provodio u Rijeci.

Već kao specijalizant bio je uključen u rad na eksperimentalnoj kirurgiji koja se u to vrijeme bavila kirurgijom na otvorenom srcu i transplantacijom bubrega. Naime, prof. Frančišković je zamislio, ali i implementirao ambiciozni program kardiokirurgije i transplantacije bubrega, kasnije i jetre. U proljeće 1968. godine prof. Frančišković mu je kao mladome specijalizantu ponudio mogućnost francuske stipendije i boravka u Parizu uz edukaciju o transplantaciji bubrega, što je i prihvatio. Tako je kao mladi liječnik 1969. godine upućen na edukacijski boravak u trajanju od šest mjeseci u Parizu. Ondje je, koristeći stipendiju francuske vlade, proveo šest mjeseci na Nefrološkoj klinici bolnice Necker (voditelj prof. Jean Hamburger) učeći sve aspekte (nefrološke, kirurške, imunološke) transplantacije bubrega. Bolnica Necker je u to vrijeme bila predvodnik programa transplantacije bubrega u Europi. Po povratku u Rijeku aktivno je sudjelovao u grupi stručnjaka pod vodstvom prof. Frančiškovića koja se pripremala za prvu transplantaciju bubrega. Konačno, 30. siječnja 1971. pod vodstvom prof. dr. sc. Vinka Frančiškovića učinjena je prva uspješna transplantacija bubrega u Rijeci, Hrvatskoj i tadašnjoj državi, a u kojoj je sudjelovao i prof. Petar Orlić. Radilo se o transplantaciji gdje je majka donirala bubreg svome bolesnome sinu. O tadašnjem entuzijazmu govori činjenica da je dogovorno s prof. Frančiškovićem ostao tri dana u bolnici kako bi bio uz bolesnika u najranijem posttransplantacijskom razdoblju. Ova uspješna transplantacija potaknula je nastavak transplantacijskog programa koji bez prekida u našoj ustanovi traje do današnjih dana, a u kojemu je prof. Orlić imao iznimno važnu ulogu. Osim u transplantaciji bubrega, prof. Orlić je sudjelovao i u ekipi koja je učinila prve simultane transplantacije bubrega i gušterače u Republici Hrvatskoj 1993. godine, također u Rijeci. Prof. Orlić je važnu ulogu imao i u mnogobrojnim tijelima vezanim uz transplantaciju poput *Jugotransplanta* i Povjerenstva za transplantaciju pri Ministarstvu zdravstva Republike Hrvatske. Bio je pobornik uvođenja adekvatne legislative u područje transplantacije solidnih organa (Zakon o uzimanju i presađivanju dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja 1980., Pravilnik o pobližim medicinskim kriterijima i načinu utvrđivanja nastanka smrti osobe od koje se mogu uzimati dijelovi tijela radi presađivanja u svrhe liječenja 1983.), gdje se zalagao za uvođenje moždane smrti kao donorskog kriterija. Podupirao je i Hrvatsku donorsku mrežu i donorske kartice. Profesor Orlić je svoje znanje nesebično prenosio mlađim kolegama kao i zainteresiranim kolegama iz drugih centara. S drugim kolegama pomagao je u uvođenju transplantacijskog programa u Zagrebu i Sarajevu te kasnije u Osijeku. Iako se bavio različitom kirurškom i urološkom problematikom, fokus njegova

stručnog i znanstvenog rada bila je transplantacija bubrega. Osobno je sudjelovao u brojnim transplantacijama bubrega, kao i u njihovoj pripremi i poslijeoperacijskom praćenju. Također je aktivno sudjelovao u eksplantacijskom programu.

Obnašao je brojne dužnosti kako na Klinici za kirurgiju tako i kasnije na Klinici za urologiju KBC-a Rijeka te u stručnim društvima. U jednom mandatu bio je predsjednik Hrvatskog društva za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju, a od 1988. bio je član Hrvatske akademije medicinskih znanosti. Za svoj rad na polju transplantacije bubrega dobio je 1971. godine Brončanu plaketu Grada Rijeke, a za prvu transplantaciju bubrega i gušterače u Rijeci i Hrvatskoj Nagradu Grada Rijeke 1994. godine. Medalju struke Hrvatske liječničke komore dobio je 2017. godine za doprinos razvoju transplantacije.

Tijekom Domovinskog rata sudjelovao je na ličkom ratištu kao voditelj kirurške ekipe. Bio je član Časničkog zbora Hrvatske vojske i Udruženja dragovoljaca Domovinskoga rata.

Unatoč brojnim nagradama i postignućima njegova najveća ljubav bili su transplantirani bolesnici koji su mu uvijek bili na prvome mjestu kakve god druge obveze imao. Uvijek je našao dovoljno vremena da im se posveti i s njima razgovara. I dugo vremena nakon što je završio svoju aktivnu karijeru zanimao se za svoje transplantirane bolesnike, ali i znanstvene i stručne novosti koje su se događale u transplantacijskoj medicini.

Prof. Orlić je bio miran obiteljski čovjek koji se ponosio svojom obitelji. Bio je oženjen Nelom, profesoricom matematike i fizike podrijetlom iz Istre, te je dobar dio pogotovo ljetnih umirovljeničkih dana proveo u Žbandaju pokraj Poreča. Kći Vlasta je specijalistica anesteziologije u KBC-u Rijeka te docentica iz područja anesteziologije na Medicinskom fakultetu u Rijeci. Mlađa kći Irena je profesorica njemačkog i talijanskog jezika u Prvoj riječkoj hrvatskoj gimnaziji. One su mu podarile i unučad kojoj se uvijek veselio.

Dragi profesor će nam ostati u trajnom sjećanju kao uzorni učitelj, čovjek velikog znanja i još većeg srca za svoje bolesnike. Hvala mu na svemu što je učinio za hrvatsku medicinu i pacijente otkuda god bili, a nama koji nastavljamo njegovim stopama ostaje obveza da pokušamo kao i on biti skromni i vrijedni ljudi kojima će na prvom mjestu uvijek biti pacijent. Profesore, hvala Vam na svemu!

Prof. dr. sc. Dean Markić, dr. med.
Klinika za urologiju, Klinički bolnički centar Rijeka